

बाजार माहिती विश्लेषण व जोखीम निवारण कक्ष Market Intelligence and Risk Mitigation Cell

साप्ताहिक वायदे बाजार अहवाल

०१.०४.२०२४

प्रकल्प अंमलबजावणी कक्ष- कृषी

मा. बाळासाहेब ठाकरे कृषीव्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन प्रकल्प (स्मार्ट)

The World Bank assisted project: State of Maharashtra Agribusiness & Rural Transformation (SMART)

१. मका

मा. बाळासाहेब ठाकरे कृषी व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन (स्मार्ट) प्रकल्प
जोखीम निवारण कक्ष

भारतातील मक्याच्या फ्युचर्स किमती (रु. प्रती क्विंटल)

२८ मार्च २०२४

डिलिवरी तारीख	डिलिवरी केंद्र	किंमत
SPOT	छिंदवाडा	2,200
19-Apr-24	छिंदवाडा	2,210
20-May-24	छिंदवाडा	2,224
20-Jun-24	छिंदवाडा	2,237
19-Jul-24	छिंदवाडा	2,250

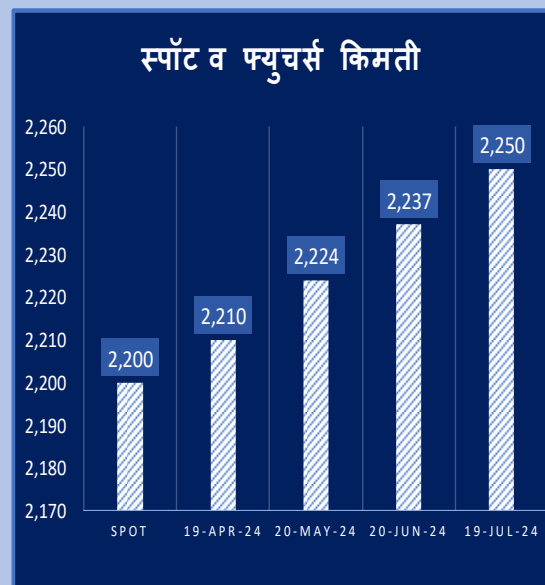
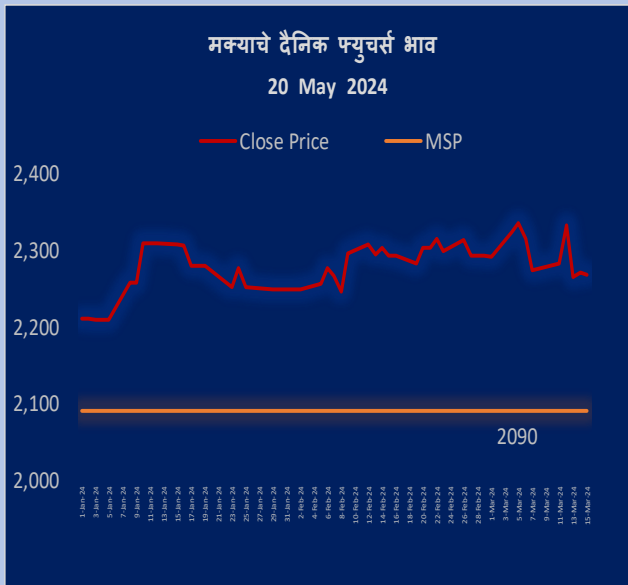
हमी भाव (२०२२-२३)	2090
-------------------	------

मक्याचे फ्युचर्स व्यवहार भारतात NCDEX एक्सचेंजमध्ये केले जातात.

याच एक्सचेंजमध्ये मक्यासाठी ऑप्शन ट्रेडिंगसुद्धा केले जाऊ शकते.

फ्युचर्स व्यवहारासाठी पशु-खाद्य व औद्योगिक प्रतीचा मका निवडला आहे. ऑक्टोबर ते मार्च कालावधीसाठी छिंदवाडा (मध्य प्रदेश) हे डिलिवरी केंद्र आहे. सर्व किमती या डिलिवरी केंद्रासाठी आहेत. गुलाबबाग (बिहार), निझामाबाद (तेलंगण) व सांगली (महाराष्ट्र) ही इतर डिलिवरी केंद्रे आहेत.

इतर तपशीलासाठी NCDEX च्या संकेत स्थळास भेट द्यावी (<https://ncdex.com/>)

सध्या मक्याच्या किंमती हमीभावापेक्षा जास्त आहेत

२. कापूस

मा. बाळासाहेब ठाकरे कृषी व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन (स्मार्ट) प्रकल्प
जोखीम निवारण कक्ष

भारतातील कापसाच्या व कपाशीच्या फ्युचर्स किमती

२८ मार्च २०२४

कापसाचे स्पॉट आणि फ्युचर्स भाव

डिलिवरी तारीख	डिलिवरी केंद्र	किंमत (Rs / Per Candy 356 Kg)
स्पॉट	राजकोट	62,580
28-Mar-24	राजकोट	60,520
31-May-24	राजकोट	62,000

कपाशीचे स्पॉट आणि फ्युचर्स भाव

डिलिवरी तारीख	डिलिवरी केंद्र	किंमत (रु. प्रती २० किलो)
स्पॉट	राजकोट	1,595
30-Apr-24	राजकोट	1,656
29-Nov-24	राजकोट	1,440
28-Feb-25	राजकोट	1,460

कपाशीचे हमी भाव (रु. प्रती क्विंटल)

मध्यम धागा	6,620
लांब धागा	7,020

कापसाचे व कपाशीचे फ्युचर्स व्यवहार भारतात NCDEX व MCX एक्सचेंजमध्ये केले जातात. येथे MCX एक्सचेंज मधील किमती दिल्या आहेत.

कापसासाठी राजकोट हे डिलिवरी केंद्र आहे. सर्व किमती या डिलिवरी केंद्रासाठी आहेत. यवतमाळ व जालना (महाराष्ट्र), कडी व मुंद्रा (गुजरात) आदिलाबाद (तेलंगण) ही इतर डिलिवरी केंद्रे आहेत.

कपाशीसाठी सुद्धा राजकोट हे डिलिवरी केंद्र आहे. सर्व किमती या डिलिवरी केंद्रासाठी आहेत. कपाशीची प्रत २९ एम.एम. आहे.

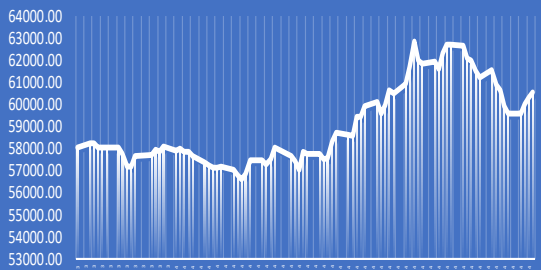
इतर तपशीलासाठी MCX च्या संकेत स्थळास भेट द्यावी (<https://www.mcxindia.com/#>)

कापसाची किंमत प्रती रु. ३५६ किलोची गाठ; कपाशीची किंमत रु. प्रती २० किलो

२०२४ च्या लागवडीचा विचार करता, चीनी अर्थव्यवस्था लक्षणीय मंदीच्या गर्तेत आहे. तरीही, त्यांनी कापूस खरेदी करणे सुरुच ठेवले आहे, परंतु ९० सेंटच्या वरच्या बाजारातील तेजीने त्यांची बहुतेक खरेदी खंडित केली आहे. तसेच, त्यांचे २०२३ चे पीक जाहिरातीपेक्षा वरवर पाहता चांगले होते २०२४-२५ विपणन हंगामात त्यांची कापूस आयातीची भूक मर्यादित राहिल. याव्यतिरिक्त, जुलैनंतर उतम ऑस्ट्रेलियन पीक बाजारात येईल आणि ते उत्पादन कोणत्याही खरेदीदाराच्या गुणवत्तेच्या गरजा पूर्ण करेल. (स्त्रोत - Cotton Association of India)

कापसाचे दैनिक फ्युचर्स भाव

(२८ मार्च २०२४ डिलिव्हरी)

आंतरराष्ट्रीय बाजारात कापूस वायदे आणि प्रत्यक्ष खरेदीत कापसाचे भाव वाढले आहेत. काल आणि आज सायंकाळपर्यंत इंटरकॉन्टिनेंटल एक्सचेंजवर कापसाचे वायदे तब्बल ५ टक्क्यांनी वाढलेले दिसतात. तर प्रत्यक्ष खरेदीतील भाव सुधारला आहे. देशातील बाजारातही कापसाचे भाव या आठवड्यात प्रती क्विंटल ३०० ते ४०० रुपयांनी वाढले. त्यामुळे देशातील कापसाचा सरासरी भाव ७ हजार ५०० ते ७ हजार ८०० रुपयांच्या दरम्यान पोचला. यापुढच्या काळातही कापसाच्या भावात सुधारणा अपेक्षित आहे.

३. हळद

मा. बाळासाहेब ठाकरे कृषी व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन (स्मार्ट) प्रकल्प जोखीम निवारण कक्ष

भारतातील हळदीच्या फ्युचर्स किमती

२८ मार्च २०२४

हळदीच्या स्पॉट आणि फ्युचर्स किमती

डिलिवरी तारीख	डिलिवरी केंद्र	किंमत (Rs / Per Candy 356 Kg)
स्पॉट		18,360
19-Apr-24	निझामाबाद	17,138
20-Jun-24	निझामाबाद	17,608
20-Aug-24	निझामाबाद	17,434

हळद हे भारतातील अतिशय महत्वाचे मसाल्याचे पिक आहे, संपूर्ण जगातील हळदीचे जवळजवळ ८०% उत्पादन आणि उपभोग हा भारतामध्येच होतो. जागतिक निर्यातीत भारताचा वाटा ६०% आहे.

भारतीय हळदीमध्ये कर्क्युमिनचे (Curcumin) प्रमाण अधिक असल्याने जागतिक बाजारपेठेत सर्वोत्तम मानली जाते. तेलंगणा आणि आंध्र प्रदेश यांनी मिळून एकूण क्षेत्रफळाच्या ५०% भाग व्यापला आहे, आणि त्यानंतर महाराष्ट्र, कर्नाटक आणि तामिळनाडू यांचा क्रमांक लागतो.

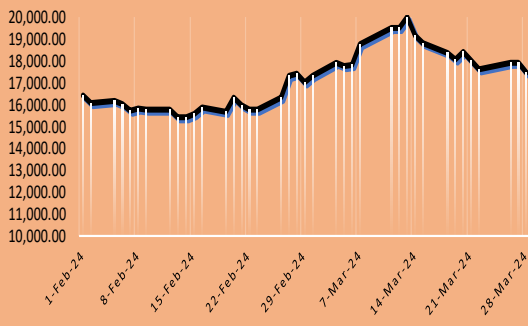
हळदीचे फ्युचर्स व्यवहार भारतात NCDEX या एक्सचेंजमध्ये केले जातात. हळदीसाठी निझामाबाद हे डिलिवरी केंद्र आहे. सर्व किमती या डिलिवरी केंद्रासाठी आहेत. सांगली आणि वसमत (महाराष्ट्र), ईरोड (तामिळनाडू) ही इतर डिलिवरी केंद्रे आहेत.

हळदीची किंमत रु. प्रती क्विंटल साठी आहे.

इतर तपशीलासाठी NCDEX च्या संकेत स्थळस भेट द्यावी
(<https://www.ncdex.com/#>)

भारतात ताज्या हळदीची आवक जानेवारीच्या मध्यापासून सुरु होते आणि जूनपर्यंत चालू राहते. साठवलेले उत्पादन वर्षभर साठा करून ठेवले जाते. हळदीची पेरणी जूनच्या मध्यापासून ते ऑक्टोबरपर्यंत सुरु होते तर हळदीचे पीक पक्व होण्यासाठी १८०-२०० दिवस लागतात.

हळदीचे दैनिक फ्युचर्स भाव (ऑगस्ट २०२४ डिलिव्हरी)

वर्ष २०२४ ते २०३१ या कालावधीत जागतिक हळदीच्या बाजारपेठेत लक्षणीय दराने वाढ होण्याची अपेक्षा आहे.

२०२१ मध्ये जागतिक हळदीच्या बाजारपेठेचे मूल्य USD १०८१.३४ दशलक्ष इतके होते आणि अंदाज कालावधीत ७.१९% च्या CAGR ने वाढण्याची अपेक्षा आहे, २०३१ पर्यंत USD १६४०.१३ दशलक्ष पर्यंत पोहोचेल.

२०२४ मध्ये, बाजार स्थिर दराने वाढत आहे आणि प्रमुख भागधारकांनी धोरण अवलंबल्याने, बाजार अंदाजित पातळीवर वाढण्याची अपेक्षा आहे.

(स्त्रोत - Turmeric Outlook Report)

अधिक माहितीसाठी

बाजार माहिती विश्लेषण व जोखीम निवारण कक्ष

प्रकल्प अंमलबजावणी कक्ष (PIU) कृषी

मा. बाळासाहेब ठाकरे कृषी व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन (स्मार्ट) प्रकल्प

शेती महामंडळ भवन, २७०, भांबुर्डा, सेनापती बापट मार्ग,
सिम्बायोसिस कॉलेज समोर, गोखले नगर, पुणे- ४११०१६

फोन : ०२०-२५६५६५७७, टोल फ्री क्रमांक: १८०० २१० १७७०,

ई-मेल : market.intelligence.smart@gmail.com

वेबसाईट : smart-mh.org